

[Bjørn Westh]

mandsforeningernes møde i december måned. Ophæves kravet om væsentligste erhverv for store ejendomme, og bibeholdes bestyrerreglen, frygter vi store ejendomsprisstigninger til skade for de unge, og vi vil kigge nærmere på det i udvalget.

Vi vil gerne se, om gartnerens særlige forhold i tilstrækkelig grad er tilgodeset. Hvis de ikke er det, kan det muligvis klares i bemærkningerne.

Vi vil også gerne se på, hvordan forholdene vedrørende skove, der er undergivet landbrugspligt, vil blive. Vi lægger stor vægt på at undgå fjerneje og at bibeholde omsætningskontrollen.

Med hensyn til administration af loven finder vi, at en eventuel ændring af jordbrugskommissionernes arbejde, hvor vi gerne ser en egentlig decentralisering, må afvente administrationsdepartementets turnusgenemgang og tages op i forbindelse med udlånsloven.

Der er mange ting at tage stilling til i lovforslaget. Vi vil gå interesseret ind i et udvalgsarbejde. Vi vil også se på, hvordan forholdet med hensyn til marginaljorderne efter dette lovforslag vil blive.

Rønholt (KF):

Dette lovforslag er i hovedsagen skabt på et forlig uden for dette hus. Jeg anerkender landbrugsministerens bestræbelser på at finde en forligsmodel, der kunne opnå støtte fra et flertal i folketinget. Socialdemokratiet har med baggrund i forhandlingerne om en finansieringsreform og på baggrund af demonstrationen ved ændringsforslagene til lovforslag nr. L 95 før jul ikke gjort det lettere.

Til gengæld kan man sige, at det måske var baggrunden for, at landbo- og husmandsforeningerne indgik et historisk forlig om indstillingen til landbrugsministeren vedrørende udkastet til en ny landbrugslov.

Lovforslaget indeholder mange forbedringer i forhold til 1978-loven, som på mange områder har vist sig u hensigtsmæssig og ude af trit med udviklingen. Vi ser med tilfredshed på, at formålsparagraffen nu også omfatter miljøforholdene, så der er samklang i regeringens miljøpolitik på landbrugsområdet.

Når tilgangen af unge i landbruget nu er under 1.000 pr. årgang og ca. 5.000 landbrug handles hvert år, er det u hensigtsmæssigt for

administrationen med de mange dispensationer vedrørende erhvervelse af landbrug af andre købergrupper. Derfor ser vi positivt på forslaget om at liberalisere erhvervelsen af alle mindre landbrug, hvad enten det sker på baggrund af et defineret areal eller på baggrund af en vurdering. Alene det forhold, at halvdelen af samtlige landbrugsejendomme nu kan handles frit, løser både problemet om bedre bosætningsforhold for bybefolkningen og strukturtilpasningen af heltidsbedrifterne, idet jeg går ud fra, at et overvejende flertal enten vil forpagte jorden ud eller sælge dele af jordarealet fra.

Også de lempeligere vilkår for erhvervelse af bedrifter i mellemgruppen op til 30 ha virker indlysende. Jeg skal ligeledes nævne det positive i, at sammenlægningsgrænsen hæves til 100 ha.

Det konservative folkeparti har i mange år arbejdet for ophævelsen af det såkaldte hovederhvervskrav. Dette krav, som blev indsat i 1978-loven for at reducere antallet af købere af landbrugsejendomme, er noget af det, der har belastet administrationen mest. Det foreslås nu ophævet for alle købere af første ejendom. Det finder vi er et af de væsentligste fremskridt i lovforslaget. Det er straks vanskeligere at formulere det positive i, at samdriftsgrænsen er hævet fra 1 til 5 km, for reelt er der tale om en reduktion fra 15 til 5 km, selv om et flertal i folketinget vedtog en midlertidig bestemmelse om 1 km før jul.

Lovforslagets bestemmelser om køb af ejendom nr. 2 er et væsentligt indgreb i heltidslandmændenes tilpasningsmuligheder sammen med de reducerede muligheder for samdrift via forpagtning ud over 5 km. Imidlertid overvejes der til en vis grad muligheder for sammenlægning op til 100 ha. Ofte vil det være mere hensigtsmæssigt at tilpasse sig på én ejendom, hvor de arronderingsmæssige forhold tillader det. Det giver, alt andet lige, mulighed for maksimal udnyttelse af arbejdskraft og maskiner.

Når landmænd alligevel har købt ejendom nr. 2, er det, fordi det ikke lovgivningsmæssigt var muligt at sammenlægge ud over 75 ha, og fordi det kunne lade sig gøre at etablere et mere glidende generationsskifte. Men der kan også opstå tilfælde, hvor beliggenhed, klimatiske forhold, jordbundsmæssige forhold taler for en bedre udnyttelse af driftsapparatet på to ejendomme. Denne mu-